

Jordi Llavina

Poeta. Publica 'Ermita'

L'ascensió a l'ermita de Sant Pere del Puig condueix Jordi Llavina a descabdellar 'Ermita' (Meteora), un poema de prop de 1.400 versos en què reflexiona sobre la memòria, el cos humà i el temps

RUTH MARIGOT

“El temps és matèria d'especulació obligada”

◆◆◆◆ Núria Juanico

Jordi Llavina (Gelida, 1968) transforma la pujada a peu a l'ermita de Sant Pere del Puig, a la Selva del Camp, en una ascensió poètica de més de 1.400 versos. A *Ermita* (Meteora), Llavina busseja entre records, paisatges i pensaments per abordar el pas del temps, el pes de la memòria i les ànsies de futur.

El poema utilitza l'ascensió per fer emergir versos i reflexions. Què el va atraure d'aquesta fórmula?
M'era molt còmode fer l'itinerari de pujada com un pretext, un viatge cap a l'interior i a la pròpia memòria. Per a mi és un lloc entranyable. Una vegada escrits els primers versos de la pujada em va ser molt més fàcil anar-hi fent entrar els temes que són la substància del poema.

El temps passat i el sentiment del temps constitueixen les bases del poema. Per què hi incideix en vers?
Un dels grans temes del poema és mi-

rar d'entendre en què consisteix aquest misteri de la vida. Quin sentit té que una persona neixi i al cap d'uns anys es mori, deixant o no alguna cosa? Per a mi el temps és matèria d'especulació obligada quan un escriu. El poema és esperançat respecte a altres poemes meus anteriors. No veig el temps com una renúncia o una resignació. Lluitar contra el temps és infructuós i, per tant, intento avenir-m'hi. Assumeixo la maduresa vital, i el poema és una mena d'inventari, una manera de passar comptes amb una joventut que ja ha passat.

A través de l'ascensió a l'ermita, rescata records de la seva infantesa i joventut. Per què?
Als meus llibres sempre hi ha una mirada cap al passat. M'intriga saber com era jo i els terribles errors, a ulls d'ara, que cometia llavors. També m'entendreix i em fa enrabiar, de manera que sempre hi ha una mena de balanç. És important veure com

“LA POESIA SEMPRE SERVEIX PER CALIBRAR ELS MOMENTS I DOTAR-LOS D'UN CERT GRUIX”

una persona va evolucionant diacrònicament. La poesia sempre ens serveix per calibrar els moments i dotar-los d'un cert gruix, i també per determinar que alguns instants de la teva vida han sigut un fracàs.

La memòria i el paisatge són gairebé indissociables a *Ermita*. Per què estableix aquest lligam?
La natura és un lloc on faig cap pràcticament cada dia, m'hi passejo, hi divago. No és estrany que al poema hi hagi aquesta mena d'aliatge entre natura i memòria. Ara bé, vull creure que no hi ha nostàlgia, perquè no penso que qualsevol temps passat fos millor. Hi ha coses que enyoro del passat, però n'hi ha que no. No puc trobar a faltar una situació pretecnològica o tecnològica que era molt més precària anys enrere.

Al poema hi sobrevola la fascinació per Crist i per tot allò que és sagrat. Què l'atrau d'aquesta qüestió?

No soc una persona creient, però m'interessa veure en què consisteix el ritu de les diverses religions i, concretament, de la meva tradició jueu-cristiana. Crist és un personatge que m'ha interessat al llarg dels anys, però últimament tinc tendència a admirar-lo. Fa 40 anys l'ermita estava en un estat molt precari. Ara s'ha recuperat, fa goig, se n'ha repintat la façana. No s'assembla gens a la que jo vaig conèixer. Associava la imatge de Crist, que és una imatge de decadència i de mort, amb aquell petit símbol casolà d'una ermita que cau a trossos. Crist pot ser la resurrecció, també com aquesta ermita. És una imatge ambivalent, i per això m'interessa.

També evoca el cos humà i el seu caràcter sagrat en un conjunt de versos en què critica els pírcings i els tatuatges. Per què?

El cos és una màquina que donem per descomptada. Ens pensem que sempre rutlla i que la malaltia és un estat d'excepció, però no és així. Crec que la persona ha d'estar d'acord amb el seu cos, li agradi més o menys. No m'agrada la moda dels tatuatges, em sembla absolutament gregària i la immensa majoria són molt lletjos. Ja és prou bonic que el cos vagi envellint sol, no cal que ho precipitem.

En aquesta ocasió opta per versos octosíl·labs, mentre que en altres poemes s'havia decantat pels alexandrins. Per què?

Va sorgir a partir del primer vers. A partir d'aquí el poema es va anar descabdellant en octosíl·labs. És un bon vers per a la nostra dicció, la llengua s'avé amb els versos parells de vuit o deu síl·labes. En aquest cas m'imagino el poema com una serp que es va desenrotllant i l'octosíl·lab m'anava molt bé per donar força a aquesta imatge.

És una pujada protagonitzada pel poeta i els seus pensaments. ¿La solitud era necessària per al poema?
Ho volia explicar sol, però també respon a la meua vida. Soc una persona solitària. Estic molt ben acompanyat, però a la meua vida la solitud és un component rellevant. És important saber sentir-se bé sol. Suposo que, fruit de tot això, neix el personatge, que no soc ben bé jo però que se m'assembla molt.

Un dels versos més representatius d'*Ermita* és aquell en què diu: “Jo sempre he escrit per curar el tall / que ens fa saber que no som res”. Es pot curar, aquest tall?
Es fa un tall en la consciència quan ens adonem que estem abocats a la catàstrofe, que la nostra condició és moridora. El tall és més difícilment cicatrizable quan gent de la teua edat es comença a morir. Però és naturalment positiu, perquè a partir d'aquí ets més conscient. Sempre he defensat que la poesia és un acte de consciència sobre qualsevol cosa, més enllà de buscar la veritat i la bellesa. ◆◆